

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum præsciti à Deo possint promereri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

SED CONTRA. Deus nihil scit quod eius omnipotentia præiudicet, præiudicaret autem eius omnipotentia si esset aliquid infans, in quo primo potuit creare mundum, quia sic eius potentia ad illud instans limitaretur. ergo Deus nescit primum instans, in quo potuit creare mundum.

RESPON. Dicendum, quod dupliciter dicitur aliquid fieri in aliqua mensura loci, vel temporis. Vno modo, præsupposita ipsa mensura: & sic particulares effectus producuntur a Deo, vel ab alijs agentibus in loco, vel tempore. Alio modo, ut simul cum eo quod fit, producat mensura loci, vel temporis: & hoc modo mundus a Deo in esse producitur non quidem quasi in aliquo loco, vel tempore præexistente, sed quia simul cum mundo & locus, & tempus producitur. Unde aliter est intelligendum cum dicitur, quod Deus potuit facere aliquem particularem effectum, puta, equum, vel hominem antequam fecerit, vel etiam alibi quam fecerit, & aliter cum hoc de mundo dicitur. Nam cum de homine, vel equo hoc dicitur, signatur aliquod tempus, vel locus aliquis esse, in quo homo a Deo fieri potuerit: sed cum de hoc mundo dicitur, non signatur quod sit aliquod tempus ante mundum, nec aliquis locus extra ipsum, sed significatur quod Deus potuit mensuram loci, aut temporis mundi facere maiorem. Si ergo quæratur, utrum potuerit mundum facere in infinitum antequam fecerit, si hoc quidem referatur ad potentiam facientis, manifestum est quod in infinitum ante facere potuit. Dei enim potentia est æterna, cui nihil accrescere potuit, ut inciperet quãdoque facere mundum, cum prius non potuerit. Si vero referatur ad ipsum mundum, sic non potuit fieri ut esset semper, supposita catholica fidei veritate, quæ habet mundum quandoque non fuisse. Sicut enim Deus non potest facere ut quod fuit, non fuerit, ut infra dicitur, ita non potest facere, ut quod fuit quãdoque, nunquam non fuerit. Secundum hunc ergo sensum dicitur, quod Deus non potuit mundum facere in infinitum antequam faceret: sed adhuc intel-

D. 736.

D. 744.

legendum est quod infinitum dicitur dupliciter. Vno modo in actu, & sic dicitur secundum modum prædictum, quod Deus non potuit facere mundum in infinitum antequam fecerit. i. quod duratio mundi in infinitum ante præcesserit. Alio modo, dicitur infinitum secundum potentiam, & sic potuit Deus in infinitum mundum facere antequam fecerit, quia quantumcumque ante detur eum fecisse, adhuc potuit eum prius facere, & sic non est dare primum instans, in quo Deus potuit facere mundum. Est autem dare supremum ubi usquequo Deus mundum fecerit, non tamen est dare supremum, ultra quod facere non potuerit. & sic patet quod quæstio cessat.

ARTICVLVS II.

Utrum præsciti a Deo possint promereri.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur quod præsciti a Deo non possint demereri. Sicut enim aliqui sunt electi a Deo ab æterno ad gratiam habendam, ita etiam aliqui sunt præsciti a Deo ad hoc quod sue nature relinquantur: sed naturalibus non meremur, neque demeremur. ergo præsciti a Deo non demerentur.

SED CONTRA. Nullus datur a Deo, nisi propter demeritum, cum Deus sit iudex iustus: sed præsci-

ti damnantur a Deo. ergo demerentur.

RESPON. Dicendum, quod scientia Dei comparatur ad res creatas, sicut ars ad artificia. unde sicut ars non solum est cognoscitiua, sed factiua eorum quæ secundum artem fiunt, eorum vero quæ ab artis regulis deuiant, est cognoscitiua: ita etiam scientia Dei est factiua & cognoscitiua oium bonorum, malorum vero siue peccatorum, quæ sunt deuiationes quædam ab æterna lege ipsius, scientia Dei est cognoscitiua, non autem causatiua. Et sic patet quod boni qui per gratiam iustificantur, non solum sunt a Deo ab æterno præcogniti, sed etiam electi ad gratiam habendam: peccatores autem qui non iustificatur per gratiam, non sunt electi, vel præordinati a Deo ad culpam, sed solum præcogniti, non sunt per gratiam habituri, sed sue nature sint relinquendi. Quia vero omne agens potest in id quod est infra se, non autem in id quod est supra se, natura sibi relicta non potest in actum meritorium qui est supra facultatem naturæ. Potest autem in actum peccati, qui est demeritorius, sicut in aliquid infra naturam humanam existens homo enim peccando descendit a dignitate sue nature, & sic patet quod præsciti possunt demereri.

AD PRIMUM dicendum, quod hoc quod dicitur, quod naturalibus non meremur, neque demeremur, potest intelligi dupliciter. Vno modo sic, quod naturalia ipsa non sunt merita, vel demerita, & sic verum est quod merita sunt supra naturam, & demerita sunt contra naturam. Alio modo potest intelligi sic, quod naturalia non sunt principia merendi, vel demerendi, & sic falsum est. Naturalia enim adiuta per gratiam sunt esse principia demerendi, ut dictum est.

QVÆSTIO II.

DE INDE circa potentiam quæ sita sunt duo.
PRIMO, Utrum Deus possit virginem corrumpam reparare.
SECUNDO, Utrum Deus possit peccate, si vult.

ARTICVLVS III.

Utrum Deus possit virginem reparare.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur quod Deus possit virginem reparare. Ad omnipotentiam enim Dei pertinet quod non sit impossibile apud eum omne verbum, ut dicitur Luca 1. sed hoc est quoddam verbum, virginem reparare post lapsum. ergo Deus potest virginem reparare post lapsum.

SED CONTRA est, quod Hieron. dicit. Cum Deus cetera possit, non potest reparare virginem post ruinam, & habetur in Decreto 32. quæstio. 5.

RESPON. Dicendum, quod in virginitate duo possunt considerari, quorum vnum est ipsa integritas mentis & corporis, & sic Deus virginem potest reparare post ruinam. Potest enim mentem reintegrare per gratiam, & corpus consolidare per miraculum. Alia autem est causa integritatis prædicta, quia. scilicet mulier virgo non fuisse cognita a viro, & quantum ad hoc Deus non potest virginem post ruinam reparare. Non enim potest facere ut iam ea quæ est cognita a viro, non fuerit cognita, sicut nec de aliquo quod factum est, potest facere quod factum non fuerit. Potentia enim Dei se extendit ad totum ens. Unde solum id a Dei potentia excluditur, quod repugnat rationi entis, & hoc est simul.